

Pühapäev

„Mitte nii kiiresti.“ Elma lisas sammu, aga Alexander jooksis tädist väljagi tegemata edasi. Tema heledad, natuke liiga pikad juuksed särasid detsembripäikeses.

„Püüa mind kinni, Elma!“ Ta vaatas tädi poole, silmad säramas, aga komistas ja kukkus näoli.

„Alexander!“ Elma jooksis poisi juurde ja nägi, et ainsad vigastused olid paar kriimu peopesades. „Nii, nii, pole midagi. Sa ei saanud haiget. Vähemalt mitte palju.“ Ta võttis poisi sülle, pühkis kruusa tema peopesadest ja kuivatas üle punase põse alla veerenud pisara. „Kas vaatame, ehk leiame rannast põnevaid teokarpe?“

Alexander vedas ninaga ja noogutas. „Ja krabisid.“

„Jah, võib-olla leiame krabisid ka.“

Alexander unustas kukkumise varsti. Ta keeldus Elmal käest kinni hoidmast ja tormas minema.

„Ole ettevaatlik!“ hüüdis Elma talle järele.

Kui poiss musta liivani jõudis, nägi Elma, kuidas ta seisatas ja kükitas. Talle oli midagi silma jäänud.

Elma läks kiirustamata poisi juurde ja tõmbas soolast merehõngu kopsudesse. Päike paistis külmast hoolimata kirkalt ja õhuke lumekirmetis, mis kattis kõike, kui Elma hommikul ärkas, oli kadunud. Lained loksusid kergelt tuules. Õhkkond oli rahulik. Elma tõmbas salli lõdvemaks ja kummardus Alexanderi juurde.

„Kas ma tohin vaadata, mis sul siin on?“

„Krabi jalg.“ Poiss näitas väikest punast lülidega jäset.

„Vau,“ ütles Elma. „Kas paneme selle parem karpi?“

Alexander noogutas, pani jala ettevaatlikult Tupperware'i karpi, mille Elma talle ulatas, ja tormas uusi aardeid otsima.

Alexander oli just oma kuuendat sünnipäeva pidanud ja tema jaoks oli maailm meeletult huvitav. Käigud Elínarhöfði randa olid tema nimekirjas kõrgel kohal, sest seal oli palju huvitavat. Elmalegi oli lapsena meeldinud rannas käia. Ta võttis kaasa karbi teokarpide jaoks ja süvenes täielikult nende asjade uurimisse, mida rand pakkus. Ranna helide ja lõhnade juures oli midagi nii rahustavat, nagu oleksid maailma mured eemale tõmbunud.

Ta mäletas ähmaselt legendi sellest, kuidas Elínarhöfði oli nime saanud. Midagi Elínist, kelle vend oli keskaegne preester ja nõid, Sæmundur Tark. Elínil oli ka õde Halla, kes elas fjordi teisel kaldal. Kui Elín Hallaga rääkida tahtis, läks ta neemele ja lehvitas taskurätikuga õele, kes istus Höllubjargil ehk Halla kaljul teisel pool fjordi. Elma kavatses seda lugu Alexanderile rääkida, aga kui ta poisile järele jõudis, hakkas telefon taskus helisema.

„Elma...“ See oli hingeldav Aðalheiður.

„Ema, kas kõik on korras?“ Elma istus suurele kivile õepoja kõrval.

„Jah.“ Torust kostis kahinat ja rasket hingamist. „Jah, panen lihtsalt jõulutulesid üles. Panen need viimaks üles. Ma ei saa aru, miks ma varem selleni ei jõudnud.“

Elma vanemad panid alati liiga palju jõulukaunistusi välja, tavaliselt novembris. Või pigem tegi seda ema. Asi polnud selles, et isa ei oleks tahtnud aidata, aga Aðalheiður ei andnud talle selleks kunagi võimalust. Ta kippus võimalust kasutama, kui mees oli tööl, mis andis talle vabad käed viimnegi toll majas ära kaunistada.

„On sul abi vaja?“

„Oi, ei, saan hakkama. Mõtlesin lihtsalt... su isa saab kahe nädala pärast seitsekümmend. Kas sa ei võiks koos õega Reykjavíkis käia ja talle kingituse osta? Ma tean, et ta tahaks kahlamispükse.“

„Meie kahekesi või?“ Elma krimpsutas nägu. Nad ei olnud õega kunagi lähedased olnud, ehkki nende vanusevahe oli kõigest kolm aastat. „Ema, ma ei tea...“

„Dagný lootis väga, et saate minna.“

„Miks sina ei võiks ka kaasa tulla?“

„Mul on liiga palju muid asju,“ ütles Aðalheiður. „Mõtlesin, et lähete järgmisel nädalavahetusel ja veedate kenasti aega. Mul on see spaa kinkekaart, mida me isaga polegi kasutada jõudnud, aga teie võiksite ju minna, kui linnas olete.“

„See kinkekaart, mis *mina* teile jõuludeks kinkisin?“ Elma ei vaevunud oma pahameelt varjama.

„Jah, oi... Kas see oli sinult? Igatahes meeldiks mulle väga, et teie seda kasutaksite. Korraldate õdede väljasõidu.“

„Aga ma ostsin selle sulle ja isale. Teile mõlemale kuluks natuke hellitamist ära. Te ei käi kunagi kusagil.“

„Rumalus. Läheme kevadel Prahasse. Sa saad ju minna...“

„Teisisõnu on see juba otsustatud?“

„Elma, ära ole selline...“

Elma katkestas ema: „Ma tegin ainult nalja. Muidugi ma lähen. Pole probleemi.“

Elma pani telefoni taskusse ja läks Alexanderi juurde, kes oli nüüd veepiiril. Sellest oli kaua aega, kui õed viimati koos midagi tegid. Elma hoidis teinekord Alexanderit, eriti kuna poiss kippus ise helistama ja teda endale järele kutsuma. Muidu suhtlesid Elma ja Dagný põhiliselt vanemate kaudu. Elma mõtles mõnikord, kas neil oleks üldse mingit suhet, kui ema ja isa ei oleks.

„Elma, vaata, kui palju mul on.“ Alexander näitas talle peotäit värvilisi kivikesi. Poiss hakkas iga aastaga üha rohkem oma isa Viðariga sarnanema. Samasugused õrnad näojooned ja sinised silmad, muretu iseloom ja leebe süda.

„Need on ilusad,“ ütles Elma. „Veau kihla, et need on soovikivid.“

„Arvad?“

„Olen selles kindel.“

Alexander pani kivikesed Elma ulatatud karpi.

„Mina olen selles ka kindel,“ ütles poiss ja naeratas, paljastades augu, kust esimene piimahammast oli ära tulnud. Siis sirutas ta käe ja lükkas Elma näolt juuksesalgu.

Elma hakkas naerma. „Oi, aitäh, Alexander. Kas mu juuksed on sassis?“

Alexander noogutas. „Jah, on küll tegelikult.“

„Mida sa siis kavatsed soovida?“ Elma tõsis püsti ja pühkis pükstelt liiva.

„Ma annan need sulle. Nii et sina saad midagi soovida.“

„Oled kindel?“ Elma võttis poisil käest kinni ja nad hakkasid tagasi auto poole minema. „Sa võiksid soovida ükskõik mida. Kosmoselaeva, allveelaeva, Legot...“

„Oh, ma saan niigi kõik, mida soovin. Kirjutan lihtsalt jõuluvanale nimekirja. Sinul on neid kive palju rohkem vaja, sest jõuluvana kuulab ainult lapsi, mitte täiskasvanuid.“

„Tead, sul on õigus.“ Elma tegi autouukse lahti ja Alexander ronis tagaistmele.

„Ma tean, mida sa soovid.“ Ta vaatas Elmale tõsiselt otsa, kui too tema turvavööd kinnitas.

„Teadki või? Kas sa oled mõtetelugeja?“

„Jah. Noh, ei. Aga ma tean ikka,“ ütles Alexander. „Sa tahad täpselt samasugust poissi nagu mina. Emme ütleb, et sellepärast sa mõnikord kurb oledki. Sest sul pole poissi.“

„Aga mul oled ju sina, või mis?“ ütles Elma poissi pealae suudeldes. „Miks ma peaks kedagi teist tahtma?“

Enne kui Alexander vastata jõudis, hakkas Elma telefon taskus helisema.

„Oled sa liikvel?“ See oli Sævar. Kuuldes, kuidas mehe hääl kähises, oli Elma tänulik, et polnud eelmisel õhtul võtnud vastu tema kutset tantsima minna. Akranesi ööelu ei olnud just kihav, suurem osa inimesi eelistas Reykjavíkis pidutseda, aga aeg-ajalt

linnas ikka midagi toimus, nagu eile õhtulgi. Elma ei olnud ikka selleni jõudnud, et üritustel osaleda. Ta kujutas ette, et see tähendab kokku sattumist hulga inimestega, kellega ta polnud aastaid rääkinud, ja soovimatute küsimuste tõrjumist.

„Ärkasin varakult ja tulin õepojaga jalutama,“ ütles Elma. „Kuidas sul läheb? Kas eile õhtul oli lõbus?“

Sævar oigas vastuseks ja Elma hakkas naerma. Suurest kogust hoolimata oli Sævar täielik kärbeskaallane, kui asi puudutas alkoholi. Tavaliselt võttis pohmellist toibumine tal mitu päeva aega.

„Ma ei helistanud selle pärast, ehkki pean sulle sellest hiljem rääkima...“ Ta kõhatas ja lisas tõsisemal toonil: „Leiti surnukeha.“

Elma vaatas Alexanderi poole, kes istus autos ja uuris kivi-kesi. „Mida? Kus?“

„Kus sa oled?“ küsis Sævar Elma küsimusest välja tegemata. Telefonist kostis staatilise elektri kahinat.

„Elínarhöfðis.“

„Saad sa mulle järgi tulla? Ma ei usu, et olen juba vormis, et autot juhtida...“

„Ma tulen.“ Elma toppis telefoni mantlitaskusse, istus rooli taha ja naeratas peeglis Alexanderile. Naeratas poisile, kes tahtis talle oma soovikivid anda, et ta enam kurb ei oleks.

Alexanderi koju viinud, sõitis Elma sinise kortermaja juurde, kus Sævar elas. Akranesis asuvas Lääne-Islandi kriminaalpolitseis töötas ainult kolm uurijat ja Elma arvates oli tal kõvasti vedanud, et tal selline kolleeg oli. Nad olid esimesest päevast klappinud ja ehkki juhtumid, millega nad tegelema pidid, võisid ajuti sünged olla, leidis Sævar ikka põhjuse naerda. Kriminaalpolitsei ülem Hörður oli palju tõsisemat tüüpi, aga Elma ei kurtnud. Ülemusena oli ta pedantne ja õiglane ning Elma oli oma töökohal õnnelik.

Ta oli enam kui aasta tagasi Reykjavíkist tagasi Akranesi kolinud ja kodulinna väiksus ei häirinud teda enam. Ta oli harjunud sellega, kui lähedal kõik oli, mis tähendas, et ta sai igale poole kas jala või jalgrattaga. Ta oli hakanud nautima isegi seda, et teda tervitasid poes või ujulas iga päev samad näod. Ainus, millega ta ära ei harjunud, olid jalutuskäigud linnaümbruse lamedal maastikul, kus ta tundis, et kõikide pilgud on temal. Selle asemel käis ta puukoolis või Langisanduri rannas, kus tundis end veidi privaatsemalt. Ta oli koguni tabanud end nautimast linna, Akrafjalli mäe, ranna ja Faxaflói lahe vaateid, nagu poleks maailmas neist kaunimaid paiku. Jumal, ta hakkas muutuma oma emaks.

Sævar seisis oma maja ees, käed taskutesse surutud, õlad külma kaitseks üles tõstetud. Tal olid jalas ainult helehallid dressipüksid ja seljas õhuke must jakk. Tumedad juuksed olid sassis ja kuklast turris ja ta kissitas silmi, nagu oleks päevavalgus tema jaoks liig.

„Sa näed suvine välja,“ märkis Elma, kui mees autosse istus.

„Mul pole kunagi külm.“ Sævar pani oma jääkülma käe Elma käele.

„Aih, Sævar!“ Elma tõmbas käsivarre ära ja heitis mehele pahase pilgu. Ta raputas pead ja keeras soojust juurde.

„Aitäh!“ tänas Sævar. „Tead, kui ma aknast välja vaatasin, ei paistnud ilm külm olevat. Ma nägin ainult päikest ja sinist taevast.“

„Klassikaline aknailm,“ torkas Elma. „Ma arvasin, et kõik Islandi inimesed on sellistest vigadest õppinud. Sa tead suurepäraselt, et ilm muutub iga viieteistkümne minuti tagant.“ Ta sõitis parklast välja ja lisas: „Kuhu me sõidame?“

„Linnast välja, põhja poole.“

„Kas me teame, kes see on?“

„Veel mitte, aga palju kandidaate ju pole, mis?“

„Mida sa mõtled?“

„Mäletad seda naist, kes kevadel kadunuks jäi?“

„Jah, muidugi. Marianna. Arvad, et see on tema?“

Sævar kehitas õlgu. „Ta elas Borgarnesis ja esimesena sündmuskohale jõudnud politseinik oli kindel, et see on naine. Ilmselt oli piisavalt juukseid alles.“

Elma ei kujutanud ette, mis seisus laip on, kui see oli Marianna. Tema kadumisest reedel, 4. mail, oli möödas rohkem kui seitse kuud. Ta oli jätnud maha kirjakese, milles palus oma teismeliselt tütrelt andeks. Mariannal oli tol õhtul kohting, nii et tütar ei olnud teda koju oodanud. Selles polnud midagi kummalist, sest tüdruk oli piisavalt vana, et ise magama minna. Aga kui Marianna polnud laupäeva pärastlõunaks ikka koju tulnud, oli tüdruk helistanud oma tugiperele, kes igal teisel nädalavahetusel tema järele vaatas. Nad helistasid häirekeskusse. Tuli välja, et Marianna ei olnudki kohtingule läinud. Pärast mitut päeva otsinguid leiti tema auto Akranesist umbes tunniajase autosõidu kauguselt põhjast, Bifröstist, aga Mariannast endast polnud mingit märki. Tema kiri andis alust uskuda, et ta võis end ise ära tappa, aga kuna surnukeha ei leitud, jäi juhtum lahtiseks. Seni polnud uusi tõendeid leitud.

„Kes surnukeha leidis?“ küsis Elma.

„Seal lähedal suvemajas peatuvad inimesed.“

„Kus ta täpselt oli?“

„Grábróki laavaväljal koopas.“

„Grábrókis?“ kordas Elma.

„Tead küll seda vulkaanikraatrit. Bifrösti lähedal.“

„Ma tean, mis Grábrók on.“ Elma tõstis pilgu teelt ja pööritas silmi. „Aga kas see ei pidanud olema enesetapp? See oli ju meie eeldus, eks ole?“

„See on ikka veel võimalik. Ma ei ole midagi muud kuulnud, ehkki ilmselt peab patoloog välja selgitama, mis juhtus. Surnukeha peab pärast nii pikka aega üsna viletsas seisus olema.“

See pole kuigi kaugel kohast, kust auto leiti, nii et võib-olla roomas ta koopasse lootuses, et teda ei leita.“

„Kummaline viis...“

„... end tappa?“ lõpetas Sævar.

„Täpselt!“ Elma vajutas gaasi ja tegi näo, et ei saa aru, miks Sævar tema poole vaatas. Asi polnud selles, nagu oleks tema talle liiga valus. Sugugi mitte. Ometi läksid tema mõtted Davíðile iga kord, kui mainiti suitsiidi.

Davíðiga kohtudes õppis Elma Islandi ülikoolis teisel kursusel psühholoogiat ja oli juba otsustanud, et see eriala ei olnud tema jaoks. Davíð õppis ärijuhtimist ja pakatas suurtest unistustest ja suurejoonelistest ideedest, kuidas ta midagi looma hakkab. Üheksa aastat hiljem polnud ükski neist unistusest teoks saanud, aga Elma oli sellest hoolimata eeldanud, et kõik on korras. Neil olid head tökohad, korter, auto ja kõik, mida nad vajasid. Davíð näis mõnikord veidi tujutu, aga Elma ei olnud sellele tõsisemalt mõelnud. Ta oli võtnud loomulikuna, et mees magas öösiti, kui temagi magas, ja et ta on kodus, kui tema tol septembripäeval koju tuli. Ta oli eksinud.

„Võib-olla ei ole see tema,“ ütles Elma neid mõtteid kindla-meelselt tõrjudes.

„Ei, võib-olla ei ole,“ nõustus Sævar.

Nad pöörasid põhja Borgarnesi poole. Akranesi tuntuim vaatamisväärsus, kausikujulise tipuga Akrafjalli mägi võttis lähedalt vaadates hoopis teise kuju. Nende ees sõitev auto vähendas kiirust ja pööras mäe juurde viivale kruusateele. Küllap kavatses keegi nautida päikest ja selget taevast ning Háahnúkuri tippu tõusta. Elma vaatas vargsi Sævari poole. Mehe silmad olid verkjad ja kui ta autosse istus, ei peitnud habemeajamisvee ja hambapasta lõhn alkoholiaure.

„Inimesed võivad mõelda, et sa oled eile õhtust ikka veel purjus,“ ütles Elma. „Või kukkusid *landi*“ga täidetud vanni.“

Landi?ks nimetavad islandlased illegaalselt destilleeritud alkoholi. „Oli sul lõbus?“

Sævar pistis närimiskummi suhu. „Parem?“ küsis ta õhku Elma poole puhudes.

„Kas sa tõesti ootad sellele vastust?“ Elma kavatses Sævarile tõsiselt nina alla hõõruda, et mees oli alkoholiga liiale läinud. Jumal teab, et Sævar tegi seda iga kord, kui Elmal karm õhtu oli – viimati suvel, kui üks patrullpolitseinikest, Begga, oli kolleegid enda juurde pidu pidama kutsunud. Elma ei joonud tavaliselt liiga palju, aga tol õhtul läks midagi viltu ja ta lõpetas peadpidi tualetipotis nagu purjus teismeline. Ta süüdistas viskit, mille keegi oli välja toonud: tol hetkel oli tundunud hea mõte seda proovida. Osalt võis süüdi olla ka punane vein. Elma mäletas ähmaselt, kuidas ta muusika valimise enda peale võttis ja kolleegid tervitasid tema muusikavalikut rõhutatud tülpinusega – noh, välja arvatud Begga, kes oli Backstreet Boysile rõõmsalt kaasa laulnud.

Sævar avas veidi akent ja heitis Elmale vabandava pilgu. „Pea käib natuke ringi. Hingan korra värsket õhku.“

„Kas pean auto kinni?“

„Ei, ei. Pole mul häda midagi.“ Ta pani akna uuesti kinni. „Elma, kui ma järgmine kord pähe võtan tantsima minna, siis takistad mind, eks?“

„Ma üritan, aga ei anna mingeid lubadusi.“

„Ma olen selleks liiga vana.“

„Jah, oled küll.“

Sævar kortsutas kulmu. „Sa peaksid ütleva: „Ole nüüd, Sævar. Sa oled alles nii noor.““

Elma muigas. „Kolmkümmend viis pole nii hull. Sul on veel piisavalt aega.“

„Kolmkümmend kuus.“ Sævar oigas. „Edaspidi läheb kõik allamäge.“

Elma puhkes naerma. „Jama. Kui hakkad end väljas käies iga kord haletsema, annan järgmine kord oma parima, et sind

ümber veenda. Või vähemalt sinust järgmisel päeval kaugemale hoida.“

Sævari ainus vastus oli järjekordne oie.

Sõit Akranesist Grábrókki läänerannikul võttis tund aega. Sævar jäi sõidu ajal magama. Tema pea vajus küljele ja rappus mõnda aega edasi-tagasi, enne kui uuesti peatoele vajus. Elma keeras muusika vaikseks ja lisas soojust, sest külmetas endiselt pärast jalutuskäiku rannal. Ta naeratas tahtmatult, mõeldes Alexanderile ja tema armsale märkusele. Kui ta ainult suudaks aja peatada, et natuke kauem poisi süütust ja siirust nautida. Aastad möödusid liiga kiiresti. Tundus, et alles eile oli ta helevalgete juustega punast krimpsus poissi sünnitusosakonnas esimest korda süles hoidnud. Pärast aastatagust Akranesi tagasi kolimist oli ta saanud veeta palju rohkem aega poisi ja tema septembris kaheseks saanud väikevenna Jökulliga. Tänu sellele ei paistnud nad kasvavat nii hirmutava kiirusega.

Elma sõitis mööda ringmaanteed, läände jäi avameri, itta mäed, ning möödus Hafnarfjalli mäe rähaga kaetud nõlvadest piki kuulsat musta tuulekoridori, kus maantee sageli liikluseks suleti. Eespool avanes maastik Borgarfjörðuri avara sinitaeva ja harvade valgete talumajadega lamedaks rohumaaks, mis peegeldus fjordivees. Poolel teel pöördus tee üle silla põhja ja viis nad otse mere kohal madalatel kaljudel seisvate valgete majadega väikesesse Borgarnesi linna. Kuna ringmaantee läks läbi linna, olid kohalikud kauplused ja bensiinijaamade kohvikud suvel ja talvel turiste täis ning meeleolu hoopis teistsugune kui Akranesis, mis jäi oma asendi tõttu poolsaare otsas suurematest teedest veidi kõrvale.

Pärast Borgarnesi jäid tee äärde punaste katustega talumajad ja mõned puudesalud ning lõputud väljad pleekinud rohututtidega. Otse nende ees märkis kümme silmapiiril Baula mäe püramiidjat kuju, mis kerkis maastikul nende sihtkohast

veidi põhja pool ja muutus järjest suuremaks. Kahekümne minuti pärast asendusid karjamaad esmalt männiistanduste ja kasevõsaga kivisema maaga ning seejärel, Grábrókile lähenedes, laavaväljadega, mida kirjasid sammaldanud kivid. Ülimoodsad geomeetrilised mustvalged kastid ja veidi vanemad punaste katusetega ühiselamud tähistasid Bifrösti tekkinud ülikoolilinnakut, mis talvekuudel linna rahvaarvu kasvatas. See oli ka populaarne suvituspiirkond ja Elma nägi suurema osa suvemajade juures autosid, mis vihjasid sellele, et inimesed nautisid enne päristalve tulekut ilusat ilma.

Ülikoolihoonete taga kõrgus ainulaadne pruun Grábrók, väike vulkaan, mis oli viimati pursanud tuhat aastat tagasi. See polnud küllalt kõrge, et seda mäeks nimetada, aga sellel oli kena kooniline kuju ja keskel suur kraater. Tegelikult oli kraatreid kolm, aga peakraatri kõrvale jäid väiksemad ja mitte nii silmatorkavad. Kraatril olid hallist ja roostepruunist tuhast siledad seinad, madalamat nõlva kattis siin-seal heleroheline rohi kontrastina laavavälja kirjavatele sammaldunud kividele. Elma märkas kraatri jalamile pargitud politseiautot ja pööras ära enne parklat, mis oli tavaliselt täis turiste ja busse. Nad tõusid aeglaselt kitsast kruusateest üles ja peatusid politseiauto kõrval.

Elma nügis Sævarit, kes pilgutas mitu korda silmi ja haigutas. „Tunned end paremini?“ küsis Elma autouust avades.

Sævar noogutas vastuseks, aga tema välimus väitis vastu pidist. Pigem näis ta veel väsinum ja kurnatum kui enne.

Teise auto juures seisis keskealine mees Borgarnesi politseist, keda Elma ei mäletanud varem näinud olevat. Mees oli enne neid sündmuspaigale jõudnud ja rääkinud inimestega, kes surnukeha leidsid. Leidjateks osutusid kaks väikest poissi, kes seisis suvemaja juures. Nad olid laavaväljal peitust mänginud ja jäänused leidnud. Politseinik hoidis kätt päikese varjuks silmade ees. Ehkki tuult peaaegu ei olnudki, sundis lõikav külm Elma värisema.

Ta mässis salli kõvemini kaela ümber ja märkas silmanurgast, kuidas Sævar oma õhukest jopet tihedamalt ümber keha tõmbas.

„See ei ole kena vaatepilt,“ ütles politseinik. „Aga küllap te olete kriminaalpolitseis kõigea harjunud.“

Elma naeratas. Suurem osa tema lauale jõudvatest juhtumitest olid liiklusrikkumised või sisseмурdmised. Ta võis ühe käe sõrmedel üles lugeda need korrad, kui oli laipa näinud. Kui ta Reykjavíkist ära tuli, et Lääne-Islandi kriminaalpolitseiga liituda, oli ta piirkonna suuruselt hoolimata olnud valmis vaikseks eluks, aga polnud möödunud nädalatki, kui Akranesi vana majaka juurest leiti surnukeha. Järgnev mõrvauurimine oli köitnud kogu Islandit.

„Maastik on siin raske,“ jätkas politseinik. „Koobas ise on üsna sügav ja kitsas. Peate kummarduma, et sisse pääseda. See ehmatas vaesed poisid päris ära – nad arvasid, et nägid musta haldjat või paharetti või midagi.“

„Musta haldjat?“ küsis hämmeldunud Elma kulmu kergitades.

„Kui seda näete, saate aru.“

Üle ebatasase laava minek oli raskem, kui tundus. Elma pidi täielikult keskenduma, et mitte teravatel kividel komistada. Ta hoidis pilgu enda ees maas, otsis turvalisi kohti, kuhu astuda, aga kaks korda andis sammal tema jalge all järele ja ta oleks peaaegu tasakaalu kaotanud. Ta peatus, et hinge tõmmata ja suurejoonelist maastikku silmitseda. Nad olid kraatrist lõunas, kõrgem koht varjas neid ringmaantee ja parklat kasutavate inimeste eest.

Borgarnesi politseinik oli märkinud surnukeha asupaiga fluorestseeruva päästevestiga, sest muidu oleks olnud võimatu seda märgata: kõik kivid näisid ühesugused. Isegi kui nad seisma jäid, ei saanud Elma aru, kus surnukeha on. Alles siis, kui politseinik talle näitas, märkas ta kitsast avaust, mida varjas sammal.

Tegelikult ei teadnud ta, kas nimetada seda koopaks või lõheks. Avaus oli allapoole kaldu ega paistnud eriti suur, aga kui Elma selle ette kükitas, nägi ta, et avaus oli palju sügavam ja laiem, kui ta oli esialgu arvanud. Kui nad sisse astusid, mahtus täiskasvanud mees seal seisma, kui pea õlgade vahele tõmbas.

Sævar laenas politseinikult taskulambi ja suunas valguskiire pimedusse. Kiir valgustas tumedaid kaljuseinu ja katust, kui Elma end läbi avause pressis ja konarlikul põrandal ettevaatlikult edasi liikus. Kohe kui ta koopasse astus, hääbusid hääled üminaks. Võib-olla oli see tema enda hingamise hää, mis kaljuseintelt vastu kajas. Elma vaatas Sævari poole ja tundis piiratud ruumis korraks kohutavat hirmu. Siis võttis ta end kokku ja vaatas mustavat koobast. Kui taskulambi valguskiir koobast valgustas, ahmis ta õhku.

Mõni ime, et poisid arvasid musta haldjat nägevat. Surnukeha kandis tumedaid riideid, tema pea oli veidi kõrgemal kui rindkere. Kolp ei olnud must, vaid helehall ja pruun, siin-seal turritasid juuksetutid. Näost ei olnud midagi järel: nahka ei olnud, ainult tühjad silmakoopad ja irevil hambad.

Sævar libistas valguskiire mööda keha allapoole mustale mantlile, sinisele pluusile ja teksastele, kõik olid narmendavad ja pikast koopas viibimisest niiskusest tumenenud. Valgussõõr kadus äkki. Elma pööras pead ja nägi korraks Sævari lubivalget nägu, enne kui kõik pimedaks läks, kui too ära pööras, paar sammu kõrvale astus ja kokku vajus. Järgmisel hetkel kuulis Elma öökimist ja Sævarit laavale oksendamas.